

Tanā karantar da cēwa Manzannin Allah sun kirāyi mutānensu zuwa ga tauhīdi da nau'in kira guda, kuma mutānen sun fuskānce su da hāli guda a musu da karyatāwa, sai ka ce a zāmani guda suke, kō a cikin harshe guda suka yi magana.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

1. A. L. R. Littāfi ne an kyautata āyoyinsa, sa'an nan an bayyana su daki-daki, daga wurin Mai hikima, Mai kididdigewa.

2. Kada ku bauta wa kōwa fāce Allah. Lalle ne ni a gare ku mai gargadī ne kuma mai bushārā daga gare Shi.

3. Kuma ku nēmi gāfara gun Ubangijinku. Sa'an nan ku tūba zuwa gare Shi, Ya jiyar da ku dādī, jiyarwa mai kyau zuwa ga ajali ambatacce, kuma Ya bai wa dukan ma'abucin girma girmansa. Amma idan kun jūya, to, lalle nī, inā tsōron azābar yini mai girma a kanku.

4. Zuwa ga Allah makōmarku take, kuma Shi a kan kōme Mai ikon yi ne.

الرَّكِبُ أَخْرِقَتْ إِيَّاهُ وَفُرُّقُصِلَتْ مِنْ لَدُنْ
حَكِيمٍ خَيْرٍ ①

أَلَا تَبْدُوا إِلَّا اللَّهُ إِنِّي لِكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ②

وَإِنْ آسْتَعْفِرُ وَأَرْبَكُ فَرْتُ بِوَالِيَّهِ يُمْتَعَكُ مَتَعًا
حَسَنًا إِلَى أَجَلٍ مُسْمَى وَيُؤْتَ كُلُّ ذِي فَضْلٍ
فَضْلَهُ وَوَإِنْ تَوَلُّوْ فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابًا
يَوْمَ كَبِيرٍ ③

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ④

5. To, lalle sū, sunā karkatar⁽¹⁾ da kirjinsu dōmin su bōye daga gare shi. To, a lōkacin da suke lullubēwa da tufāfinsu Yanā sanin abin da suke boyewa da abin da suke bayyanāwa. Lalle Shi Masani ne ga abin da yake a cikin firāzā.

6. Kuma bābu wata dabba a cikin kasa fāce ga Allah arzikinta yake, kuma Yanā sanin matabbatarta⁽²⁾ da ma'azarta, duka sunā cikin littāfi bayyananne.

7. Kuma Shi ne Wanda Ya halicci sammai da kasa a cikin kwanaki shida, kuma Al'arshinSa ya kasance a kan ruwa,⁽³⁾ dōmin Ya jarraba ku, wanne ne daga cikinku mafi kyāwon aiki. Kuma hafīka idan ka ce, "Lalle kū wadanda ake tāyarwa ne a bāyan mutuwa," hafīka, wadanda suka kāfirta sunā cēwa: "Wannan bai zama ba fāce sihiri bayyananne."

8. Kuma lalle ne idan Mun jinkirta da azāba gare su zuwa ga wani lōkaci fidāyayye, hafīka sunā cēwa me yake tsare⁽⁴⁾ ta? To, a rānar da zā ta je musu, ba ta zama abin

الَّا إِنَّهُمْ يَتَنَوَّ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَحْقُوا مِنْهُ
الَّا حِينَ يَتَسْعَشُونَ شَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ
وَمَا يُعْلَمُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَانِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

* وَمَا مِنْ دَآبَةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ
رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا
كُلُّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ
لِيَسْتَلُو كُمَّةً أَيْكُمْ أَخْسَنُ عَمَلاً وَلَيْنِ
قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ
لِيَقُولُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ
مُّبِينٌ ﴿٧﴾

وَلَيْنِ أَخْرَنَاهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أَمْمَةٍ
مَعْدُودَةٍ لِيَقُولُنَّ مَا لَهُجَيْسَةٌ وَالْأَيُّوبُ

(1) Bā su son su ga mai yi musu wa'azi, sabōda haka idan sun tsinkāyi Annabi daga nēsa, sai su būya, dōmin kada ya gan su, balle ma har ya yi musu wa'azi. Kuma har idan ya sāme su da wa'azinsa, sai su sanya tufāfinsu su rufe idanunsu da kunnuwansu kamar yadda mutānen Nūhu suka yi masa a lōkacin da yake yi musu wa'azi. Ka dūba Sūratu Nūh, Sūra ta 71.

(2) Matabbata shī ne uba, kuma ma'aza ita ce uwa.

(3) Farkon halitta, Al'arshi kō ruwa. Ruwa da Al'arshi sunā gaba da sammai da kasa. Sa'an nan aka halicci kasa daga ruwa kuma aka mayar da ruwa hayāki, aka halicci sama. Sa'an nan kuma aka mulmula kasa a cikin sūrar kwai. Allah ne Mafi sani.

(4) Me ke tsare ta, watau azābar — me ke hana ta ta zo yanzu?

karkatarwa ba daga gare su. Kuma abin da suka kasance suna yin izgili da shi, yā wajaba a kansu.

9. Kuma lalle ne idan Mun dandana wa mutum wata rahama daga gare Mu, sa'an nan kuma Mukāzāre ta daga gare shi, lalle ne shī, hakīka, mai yanke tsammāni ne, mai yawan kāfirci.

10. Kuma lalle ne idan Mun dandana masa ni'ima a bāyan cūta tā shāfe shi, yana cēwa mūnanan halaye sun tafī daga wurina. Lalle shi mai farin ciki ne, mai alfahari.

11. Sai wadanda suka yi hakuri kuma suka aikata ayyuka na kwarai. Wadannan sunā da gāfara da lāda mai girma.

12. Sabōda haka tsammāninka, kai mai barin sāshen abin da aka yi wahayi zuwa gare ka ne, kuma mai kuntata kirjinka da shi ne dōmin sun ce, “Dōmin me ba a saukar masa da wata taska ba, kō kuma Malā'ika ya zo tāre de shi?”⁽¹⁾ Kai mai gargadī ne kawai. Kuma Allah ne Wakili a kan kōme.

13. Kō sunā cewa “Yā kirkira⁽²⁾ shi ne.” Ka ce, “Sai ku zo da sūrōri gōma misālinsa kirkirarru, kuma

يَا أَتَيْهُمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهِنُونَ ﴿٦﴾
وَلَيْنَ أَذْفَانَ الْإِنْسَنَ مِنَارَ حَمَّةَ ثُمَّ
نَزَعْنَاهَا إِنَّهُ لِيَعُوشُ كَفُورٌ ﴿٧﴾

وَلَيْنَ أَذْقَنَهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ
مَسْتَهَ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ أَسْسِيَّاتُ عَنِّي
إِنَّهُ لِفَرِّجٍ فَخُورٌ ﴿٨﴾

إِلَّا الَّذِينَ صَدَرُوا وَعَمِلُوا الصَّدِيقَاتِ
أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٩﴾

فَلَعْلَكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَى إِلَيْكَ وَضَائِقٌ
بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كِتَابٌ
أَوْ جَاءَ مَعَهُ وَمَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠﴾

أَمْ يَقُولُونَ أَفَنَرَبَّهُ قُلْ قَاتُلُوا يَعْشِرِ سُورَ
مِثْلِهِ مُفْرِنَاتٍ وَأَدْعُوا مِنْ أَسْتَطْعَمُ مِنْ

(1) Sabōda zaman mutāne bā su girmama mutum sai idan yanā da wata dūkiya kō kuma akwai wani karfi bayyananne tāre da shi, to, kai kuma ga zāhiri, bā ka da dukiya kō wani karfin da zā ka iya tilasta su da shi a kan wani abu. Sabōda haka kanā tsōron iyar da duka abin da aka umurce ka, dōmin kada a karyata ka. To, kada ka ji tsōron iyarwa, Allah ne Wakili a kan kōme.

(2) Kō kuwa bā za ka iyar da abin da aka aike ka ba dōmin tsōron su ce, “Kai ne ka Kirkira Alkur'āni, sa'an nan ka jingina shi ga Allah.” To, sai ka ce, “Ni mutum ne kamarku, idan nī na Kirkira Alkur'āni, to, bā zai gāgare ku ku Kirkira irinsa ba, sai ku zo da sūrōri gōma irinsa.”

ku kirāyi wanda kuke iyāwa, baicin Allah, idan kun kasance māsu gas-kiya.”

14. To, idan ba su amsa muku ba, to, ku sani cēwa an saukar da shi kawai ne da sanin Allah, kuma cēwa bābu abin bauta wa fāce Shi. To, shin, kū māsu sallamāwa ne?

15. Wanda ya kasance yā yi nufin rāyuwar dūniya da kawarta, Munā cika musu ayyukansu zuwa gare su a cikinta, kuma a cikinta bā zā a rage su ba.

16. Wadannan ne wadanda bā su da kōme a cikin Lāhira fāce wuta, kuma abin da suka sanā'anta a cikinta (dūniya) yā bāci, kuma abin da suka kasance sunā aikatāwa bātacce ne.

17. Shin, wanda ya kasance a kan hujja bayyananna daga Ubangijinsa, kuma wata shaida tanā biyar sa daga gare Shi, kuma a gabāninsa akwai littāfin Mūsā abin kōyi da rahama? Wadannan sunā yin īmāni da shi, kuma wanda ya kāfirta da shi daga fungiyōyi, to, wutā ce makōmarsa. Sabōda haka kada ka kasance a cikin shakka daga gare shi. Lalle shi ne gaskiya daga Ubangijinka, amma kuma mafi yawan mutāne bā su yin īmāni.

18. Kuma wāne ne mafi zālunci daga wanda ya kirkira karya ga Allah? Wadannan anā gitte su ga Ubangijinsu, kuma māsu shaida su ce, “Wadannan ne suka yi karya ga Ubangijinsu. To, la'anar Allah ta tabbata a kan azzālumai.”

دُونَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧﴾

فَإِنَّمَا يَسْتَجِيبُ لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا
أُنْزِلَ عِلْمُ اللَّهِ وَأَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿٨﴾

مَنْ كَانَ بِرِيدُ الْحَيَاةِ الَّذِيَا وَزَيَّنَتْهَا أَنُوقُ
إِلَيْهِمْ أَعْمَلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا
يُبْخَسِّنُونَ ﴿٩﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
النَّارُ وَحِيطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَنَطَّلُ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٠﴾

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بِيَنَّةٍ مِّنْ رَّبِّهِ وَيَتُوْهُ شَاهِدُ
مِنْهُ وَمَنْ قَاتَلَهُ يَكْتُبُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً
أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرُ بِهِ مِنْ
الْأَخْرَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ وَفَلَاتُكُ فِي مَرْيَةٍ
مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ وَلِكُنَّ أَكْثَرُ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِنْ أَفْرَارِ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أُولَئِكَ يُعَرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ
الْأَشَهَدُ هُوَ لَأَنَّ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ
الْأَلْفَنَةُ اللَّهُ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٢﴾

19. Wadanda suke kangēwa daga hanyar Allah kuma sunā nēman ta karkace, kuma sū ga Lāhira sunā kāfirta.

20. Wadannan ne ba su kasance mabuwāya ba a cikin ƙasa, kuma wadansu masōya ba su kasance ba a gare su, baicin Allah. Anā ninka musu azāba, ba su kasance sunā iya ji ba, kuma ba su kasance sunā gani ba.

21. Wadannan ne wadanda suka yi hasārar rāyukansu, kuma abin da suka kasance suna kirkirawa ya bace musu.

22. Bābu makawa cēwa, hakīka, sū a Lāhira, sū ne mafi hasāra.

23. Lalle ne wadanda suka yi īmāni kuma suka aikata ayyukan kwarai, kuma suka yi tawālu'i zuwa ga Ubangijinsu, wadannan ne abōkan Aljanna, sunā madawwama a cikinta.

24. Misālin bangaren biyu kammar makāho ne da kurma, da mai gani da mai ji. Shin, sunā daidaita ga misāli? Ashe, bā ku yin tunāni?

25. Kuma, hakīka, Mun aika Nūhu zuwa ga mutanensa, (ya ce): "Lalle ne ni, a gare ku mai gargadī bayyananne ne.

26. "Kada ku bauta wa kōwa fāce Allah. Lalle nī, inā jin tsōron azābar yini mai radadī a kanku."

27. Sai mashāwarta wadanda suka kāfirta, daga mutānensa, suka ce, "Bā mu ganin ka fāce mutum kake kamarmu, kuma ba mu ganin

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَعْمَلُونَهَا
عَوْجَاحًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٦﴾

أُولَئِكَ لَمْ يَكُنُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا
كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أُولَئِكَ إِذَا نُصَنِّعُ لَهُمْ
الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِعُونَ السَّمْعَ
وَمَا كَانُوا يُصْرِفُونَ ﴿٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَقْرَرُونَ ﴿٨﴾

لَأَجْرَمَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَحْسَرُونَ ﴿٩﴾
إِنَّ الَّذِينَ إِذَا مَسْأَلُوا عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَلَخَسِنُوا إِلَى رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠﴾

* مثلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَقْمَى وَالْأَصْمَرِ
وَالْبَصِيرِ وَالْسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَا نِسْلًا
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١١﴾
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ إِنَّ لَهُ نَذِيرًا
مُّبِينًا ﴿١٢﴾

أَن لَا يَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهُ إِنَّ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمِ الْحِسْرِ ﴿١٣﴾

فَقَالَ الْمَلَائِكَةُ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِمْ مَا
رَأَيْكَ إِلَّا بَشَرٌ كَمَا نَنَا وَمَا رَأَيْكَ أَبْغَلَكَ إِلَّا

wani ya bī ka fāce wadanda suke sū kaskantattunmu ne sūma bā tare da tunānī ba. Kuma bā mu ganin wata falala a gare ku a kanmu. Ā'a, munā zaton ku makaryata ne."

28. Ya ce, "Ya mutānena! Shin, kun gani idan na kasance a kan wata hujja bayyananna daga Ubangijina, kuma Yā bā ni wata Rahama daga wurinSa, sa'an nan aka rufe ta (ita Rahamar) daga gare ku, shin, zā mu tilasta muku ita, alhāli kuwa kū māsu ki gare ta ne?

29. "Kuma yā mutānena! Bā zan tambaye ku wata dūkiya ba a kassa, ijārata ba ta zama ba, fāce daga Allah, kuma ban zama mai kōrar wadanda suka yi īmāni ba. Hakīka sū, māsu haduwa da Ubangijinsu ne, kuma amma ni, inā ganin ku mutāne ne jāhilai.

30. "Kuma ya mutānena! Wāne ne yake taimakōna daga Allah idan na kōre su? Ashe, bā ku tunāni?

31. "Kuma bā ni ce muku a wuri-na taskōkin Allah suke, kuma bā inā sanin gaibi ba ne. Kuma bā inā cēwa ni Malā'ika ba ne. Kuma ba ni cēwa ga wadanda idānunku suke wulākantāwa, Allah bā zai bā su alhēri ba. Allah ne Mafī sani ga abin da yake cikin zukatansu. Lalle ne ni, idan (nā yi haka) dā ina daga cikin azzalumai.

32. Suka ce, "Yā Nūhu, lalle ne kā yi jayayya da mu, sa'an nan kā yawaита yi mana jidāli, to, ka zō mana da abin da kake yi mana wa'adi idan kā kasance daga māsu gaskiya."

الَّذِينَ هُمْ أَرَادُنَا بَادِئَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَى
لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نُظْنُكُمْ كَذَّابِينَ ﴿٦﴾

قَالَ يَقُولُمْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّيْفٍ
وَإِنَّنِي رَحْمَةٌ مِّنْ عِنْدِهِ فَعَمِّيَتْ عَلَيْنِكُمْ
أَنْزِلْمُكُمُوهَا وَأَنْشَرَ لَهَا كَرِهُونَ ﴿٧﴾

وَيَقُولُمْ لَا أَسْتَكِنُ عَلَيْهِ مَا لِي إِلَّا
عَلَىٰ اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدٍ لِّلَّذِينَ إِمْمُوْأَلَهُمْ
مُلْقُوْرَبِهِمْ وَلَكِنِي أَرْكُمْ قَوْمًا جَاهَلُوْنَ ﴿٨﴾

وَيَقُولُمْ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنْ اللَّهِ إِنَّ طَرَدَهُمْ
أَفْلَاتَذَكَرُوْنَ ﴿٩﴾

وَلَا أَقُولُمْ لَكُمْ عِنْدِي خَرَائِبَ اللَّهِ وَلَا
أَغْمُمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ
لِلَّذِينَ تَرَدَّرَى أَغْيِسُكُمْ لَّنْ يُؤْيِمُهُمُ اللَّهُ خَيْرًا
الَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِ وَإِنِّي إِذَا لَمْ
أَظْلَمِمِينَ ﴿١٠﴾

قَالُوا يَسْنُوحُ قَدْ جَدَّلَنَا فَأَكْثَرَتْ جَلَانَافَاتِنَا
بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١١﴾

33. Ya ce, "Allah kawai ne Yake zo muku da shi idan Ya so. Kuma ba ku zama mabuwāya ba.

34. "Kuma nasīhāta bā zā ta amfāne ku ba, idan nā yi nufin in yi muku nasīha, idan Allah Ya kasan-ce Yanā nufin Ya halaka ku. Shī ne Ubangijinku, kuma zuwa gare Shi-ake mayar da ku."

35. Ko sunā cēwa: (Nūhu) ya kirkira shi. Ka ce, "Idan nī (Nūhu) na kirkira shi, to, laifīna a kaina yake, kuma nī mai barranta ne daga abin da kuke yi na laifi."

36. Kuma aka yi wahayi zuwa ga Nūhu cēwa: Lalle ne bābu mai yin īmāni daga mutānenka fāce wanda ya riga ya yi īmānin, sabōda haka kada ka yi bañin ciki da abin da suka kasance sunā aikatāwa.

37. Kuma ka sassaka jirgi da kyau bisa idānunMu da wahayinMu, kuma kada ka yi Mini magana a cikin sha'anin wadanda suka kāfir-ta, lalle ne sū, wadanda ake nutsar-wa ne.

38. Kuma yanā sassaka jirgin cikin natsuwa, kuma a kōyaushe wadansu shugabanni daga mutā-nensa suka shūde a gabansa, sai su yi izgili gare shi. Ya ce, "Idan kun yi izgili gare mu, to, hañika mū mā zā mu yi izgili gare ku, kamar yadda kuke yin izgili.

39. "Sa'an nan da sannu zā ku san wanda azāba zā ta zo masa, ta wulakantā shi (a dūniya), kuma wata azāba zaunanna ta sauка a kansa (a Lāhira)."

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِي كُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُ
بِمُعْجِزِينَ ﴿٢٦﴾

وَلَا يَنْفَعُكُمْ تُصْحِحُونَ إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ
كُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُعَوِّذَكُمْ
هُوَ أَنْتُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٧﴾

أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَنِهُ قُلْ إِنْ أَفْتَرْتَهُ فَعَلَيْكَ
إِحْرَامٍ وَأَنَابِرِيَّةٌ مَمَّا تَجْرِمُونَ ﴿٢٨﴾

وَأُوحِيَ إِلَيَّ نُوحٌ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ
إِلَّا مَنْ قَدَّمَ أَمْنًا فَلَا تَبْتَسِّسْ بِمَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿٢٩﴾

وَاصْبِرْ عَلَى الْفُلُكَ بِأَغْيِنَاهُ وَحِينَا وَلَا تُخْطِبْنِي
فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَبُونَ ﴿٣٠﴾

وَيَصْبِرْ عَلَى الْفُلُكَ وَكُلُّ مَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأُّ
قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ فَقَالَ إِنْ تَسْخِرُوا مِنْنَا فَإِنَّا
نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا سَخَرُونَ ﴿٣١﴾

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ
وَمَحِلٌ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٢﴾

40. Har a lōkacin da umurnin-Mu ya je, kuma tandā ta bulbula. Muka ce, “Ka dauka, a cikinta, daga kōme, ma’aura biyu, da kuma iyalanka, fāce wanda magana ta gabāta a kansa,⁽¹⁾ da wanda ya yi īmāni.” Amma kuma bābu wadanda suka yi īmāni tāre da shi fāce kadan.

41. Kuma ya ce, “Ku hau a cikinta, da sūnan Allah magudānarta da matabbatarta. Lalle ne Ubangi-jīna, haķīka, Mai gāfara ne, Mai jin kai.”

42. Kuma ita tanā gudāna da su a cikin tāguwar ruwa kamar duwātsu, sai Nūhu ya kirāyi dansa alhāli kuwa ya kasance can wuri mai nīsa. “Yā karamin dānā! Zo ka hau tāre da mu, kuma kada ka kasance tāre da kāfirai!”

43. Ya ce, “Zan tattara zuwa ga wani dūtse ya tsare ni daga ruwan.” (Nūhu) ya ce, “Bābu mai tsarēwa a yau daga umurnin Allah fāce wanda Ya yi wa rahama.” Sai taguwar ruwa ta shāmakace a tsakāninsu, sai ya kasance daga wadsanda aka nutsar.

44. Kuma aka ce, “Yā kasa! Ki hadiye ruwanki, kuma yā sama! Ki kāme.” Kuma aka fakar da ruwan, kuma aka hukunta al’amarin, kuma jirgin ya daidaita a kan Jūdiy-

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ السُّورُ قُلْنَا أَخْمَلْ
فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ أَشْتَهِنَ وَاهْلَكَ إِلَّا
مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَاءَ مَاءَ
مَعْهُ إِلَّا قَلِيلٌ” ﴿٥﴾

*وقال أركبوا فيها سر الله متجربها
ومرسىها إن رفي لغفور رحيم” ﴿٦﴾

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجَهَالِ وَنَادَى
نُوحُ أَبْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْتَئِلُ أَرْكَ مَعْنَا
وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكُفَّارِ” ﴿٧﴾

فَالَّذِي نَهَىٰ إِلَيْهِ عَنِ الْجَنَاحِ
فَالَّذِي أَعْصَمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ
وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ” ﴿٨﴾

وَقَيْلَ يَأْرُضُ أَبْتَاعِي مَاءَكَ وَيَسْمَاءَ أَقْلَاعِي
وَغَيْضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَأَسْتَوْتَ عَلَىٰ

(1) Iyālan Nūhu sun yi īmāni banda dansa Yāmu, da matarsa guda kāfira. Wadanda suka yi īmāni daga sauran mutānensa tamānin ne maza da mātā. Amma kuma an ce mutāne saba'in da biyu ne, kuma an ce göma ne. Allah ne Mafi sani.

yi,⁽¹⁾ kuma aka ce, “Nīsa ya tabbata ga mutāne azzālumai.”

45. Kuma Nūhu ya kira Ubangi-jinsa, sa’an nan ya ce, “Yā Ubangi-jina! Lalle ne dāna na daga iyālīna! Kuma hafīka wa’adinKa gaskiya ne, kuma Kai ne Mafi hukuncin māsu yin hukunci.”

46. Ya ce, “Yā Nūhu! Lalle ne shi bā ya a cikin iyālanka, lalle ne shī, aiki ne wanda ba na kwarai ba, sabōda haka kada ka tambaye Ni abin da bā ka da ilmi a kansa. Hañīka, Nī Inā yi maka gargadī kada ka kasance daga jāhilai.”

47. Ya ce, “Yā Ubangijina! Lalle ne nī, inā nēman tsari gare Ka da in tambaye Ka abin da bā ni da wani ilmi a kansa. Idan ba Ka gāfarta mini ba, kuma Ka yi mini rahama, zan kasance daga māsu hasāra.”

48. Aka ce, “Ya Nūhu! Ka sauка da aminci daga gare Mu da albarka a kanka, kuma rahama ta tabbata a kan wadansu al’ummōmi daga wadanda suke tāre da kai. Da wadansu al’ummōmi da zā Mu jiyan da su dāfi, sa’an nan kuma azāba mai radadī ta shafe su daga gare Mu.”

49. Waccan kissa tanā daga läbāran gaibi, Munā yin wahayinsu zuwa gare ka (Muhammadu). Ba ka kasance kanā sanin su ba, haka kuma mutānenka ba su sani ba daga gabānin wannan. Sai ka yi hakuri. Lalle ne ākiba tanā ga māsu taķawa.

الْجُودِيٌّ وَقَلَ بُعْدَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٦﴾

وَنَادَى بُوْحٌ رَبَهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ أَتَنِي مِنْ أَهْلِي
وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحَدُكُرَّ الْحَكَمِينَ ﴿١٧﴾

قَالَ يَنْوُحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلَ عَيْرَ
صَالِحٌ فَلَا سَلَمٌ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ
أَعْظَمَكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿١٨﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْعَكَ مَا لَيْسَ لِ
يَدِهِ عِلْمٌ وَلَا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿١٩﴾

قِيلَ يَنْوُحُ أَهْيَطِ سَلَمٍ مَنَا وَبَرَكَتِ
عَلَيْكَ وَعَلَى أَمْرِ مَمْنَعَكَ وَأَمْرِ
سَنْمِنْتَعْهُمْ ثُمَّ يَمْسُهُمْ قَاتَاعَابُ أَلْيَمُ ﴿٢٠﴾

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ فُوحِيَ إِلَيْكَ مَا
كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ
هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعِقَبَةَ لِلْمُتَقْبِينَ ﴿٢١﴾

(1) Judiyyu sūnan wani dūtse ne a cikin Jazīra. Jirgin Nūhu ya zauna a kansa, har mutānen farko na wannan al’umma sun gan shi. Sa’an nan ya halaka.

50. Kuma zuwa ga Ādāwa, (Mun aika) dan'uwansu Hūdu. Ya ce, "Yā kū mutānena! Ku bauta wa Allah. Ba ku da wani abin bautāwa fāce Shi. Ba ku kasance ba fāce kunā māsu kirkirāwa.

51. "Yā ku mutānena! Bā ni tambayar ku wata ijāra a kansa, ijārāta ba ta zama ba, fāce ga Wanda Ya kāga halittata. Shin fa, bā ku hankalta?"

52. "Kuma, ya mutānena! Ku nēmi Ubangijinku gāfara, sa'an nan kuma ku tūba zuwa gare Shi, zai saki sama a kanku, tanā mai yawan zubar da ruwa, kuma Ya kāra muku wani karfi ga karfinku. Kuma kada ku jūya kunā māsu laifi."

53. Suka ce, "Yā Hūdu! Ba ka zo mana da wata hujja bayyananna ba, kuma ba mu zama māsu barin abūbuwan bautawarmu ba dōmin maganarka, kuma ba mu zama māsu yin īmāni da kai ba.

54. "Bā mu cēwa, sai dai kurum sāshen abūbuwan bautawarmu ya sāme ka da cūtar hauka." Ya ce, "Lalle ne nī, inā shaida wa Allah, kuma ku yi shaidar cēwa, "lalle ne nī mai barranta ne daga abin da kuke yin shirki da shi,

55. "Baicin Allah: Sai ku yi mini kaidi gabā daya, sa'an nan kuma kada ku yi mini jinkiri.

56. "Hakīka, ni na dōgara ga Allah, Ubangijīna kuma Ubangijinku. Bābu wata dabba fāce Shi ne Mai

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُرْ هُودًا قَالَ يَقُولُهُمْ أَعْبُدُوْا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَإِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا
مُفْرَّقُونَ ﴿٥٦﴾

يَقُولُمْ لَا أَسْتَكُوْكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنَّ أَخْرِيَ إِلَّا
عَلَى الَّذِي فَطَرَنِيْ فَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥٧﴾

وَيَقُولُمْ أَسْتَغْفِرُ وَأَرَيْكُمْ شَمَّ نُوبُوا إِلَيْهِ
يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مَقْدَرًا وَيَزِدُكُمْ
فُوهَةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَنْلُوْمَجْرِيمِينَ ﴿٥٨﴾

قَالُوا يَهُودُ مَا حِشْتَنَا بَيْنَنَا وَمَا نَحْنُ
بِتَارِكِيَّةِ الْهَمَنَاعِنَ قَوْلَكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ
بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٩﴾

إِنَّنَّكُمْ إِلَّا أَعْنَرَنَّكَ بَعْضُ الْهَمَنَاعِنَ سُوْءَ
قَالَ إِنِّي أَشْهُدُ اللَّهَ وَأَشْهُدُ وَأَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿٦٠﴾

مِنْ دُونِهِ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا يُنْظِرُونَ ﴿٦١﴾

إِنِّي تَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَمَّا مِنْ دَابَّةٍ

riko ga kwarkwadarta.⁽¹⁾ Hafīka, Ubangijīna Yanā (kan) a tafarki madaidaici.

57. “To! Idan kun jūya, hafīka, nā iyar muku abin da aka aiko ni da shi zuwa gare ku. Kuma Ubangijīna Yanā musanya wadansu mutāne, wadansunku su maye muku. Kuma bā ku cūtar Sa da kōme. Lalle Ubangijīna a kan dukan kōme, Matsari ne.”

58. Kuma a lōkacin da umurninmu ya je, Muka kubutar da Hūdu da wadanda suka yi īmāni tāre da shi, sabōda wata rahama daga gare Mu. Kuma Muka kubutar da su daga azāba mai kauri.

59. Haka Ādāwa suka kasance, sun yi musun āyōyin Ubangijinsu, kuma sun sāba wa ManzanninSa, kuma sun bi umurnin dukan mai girman kai, makangari.

60. Kuma an biyar musu da la’ana a cikin wannan dūniya da Rānar Kiyāma. To! Lalle ne Ādāwa sun kāfirta da Ubangijinsu. To, Nīsa ya tabbata ga Ādāwa, mutānen Hūdu!

61. Kuma zuwa ga Samūdāwa (an aika) dan’uwansu Sālihu. Ya ce, “Ya mutānena! Ku bauta wa Allah. Bā ku da wani abin bautāwa fāce Shi. Shi ne Ya kāga halittarku daga kasa, kuma Ya sanya ku māsu yin kyarkyara a cikinta. Sai ku nēme Shi gāfara, sa’an nan kuma ku tūba zuwa gare Shi. Lalle Ubangijīna Makusanci ne Mai karbāwa.”

(1) Gāshin gōshin dabba.

إِلَّا هُوَ أَخْذٌ بِنَا صَيَّبَهَا إِنَّ رَبَّنِي عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْغَثْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
وَيَسْتَخِلُفُ رَبِّنِي فَوْمًا عَيْرَكُمْ وَلَا نَضْرُونَهُ
شَيْئًا إِنَّ رَبِّنِي عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِظٌ ﴿٥٧﴾

وَلَمَّا جَاءَهُ أَمْرُنَا مَجَّبَتْنَا هُوَدًا وَالَّذِينَ أَمْنُوا
مَعْهُ بِرَحْمَةٍ مَّنَا وَمَجَّبَتْهُمْ مَّنْ عَذَابٍ عَلَيْهِمْ ﴿٥٨﴾

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِرَبِّهِمْ وَعَصَوْهُ
رُسُلَهُ وَأَتَبَعُوا أَمْرَكُلِّ جَبَارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾

وَأَتَيْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الْأُنْعَةِ
مَا تَوَمَّلُونَ إِنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ
إِنَّ عَادَ أَكْفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدَ الْعَادِ قَوْمٌ هُوَدٌ ﴿٦٠﴾

*
وَإِلَىٰ شَمْوَدَ أَخَاهُمْ صَلِحَّا قَالَ يَقُولُونَ
أَعْبُدُو اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنَ اللَّهِ شَرِيكٌ هُوَ
أَنَّا كُلُّنَا مِنَ الْأَرْضِ وَأَسْتَعْمَرُ كُلُّ فِيهَا
فَأَسْتَغْفِرُهُ لَمَّا تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبَّنِي فَرِیْبٌ مُّجِیْبٌ ﴿٦١﴾

62. Suka ce, “Ya Sālihu! Hafīka, kā kasance a cikinmu, wanda ake fatan wani alhēri da shi a gabānin wannan. Shin kana hana mu bauta wa abin da ubanninmu suke bauta wa? Kuma hafīka mū, munā cikin shakka daga abin da kake kirān mu gare shi, mai sanya kōkanto.”

63. Ya ce, “Ya mutānēna! Kun gani? Idan na kasance a kan hujja bayyananna daga Ubangijina, kuma Ya bā ni rahama daga gare Shi, to, wane ne zai taimake ni daga Allah idan nā sāba Masa? Sa'an nan bā zā ku kāre ni da kōme ba fāce hasāra.

64. “Kuma ya mutānena! Wan-nan rākumar Allah ce, tanā āyā a gare ku. Sai ku bar ta ta ci a cikin kāsar Allah, kuma kada ku shāfe ta da wata cūta, kar azāba makusanciya ta kāma ku.”

65. Sai suka sōke ta. Sai ya ce, “Ku ji dāfi a cikin gidājenku kwāna uku. Wannan wa'adi ne bā abin karyatāwa ba.”

66. To, a lōkacin da umurnin Mu ya je, Muka kubutar da Sālihu da wadanda suka yi īmāni tāre da shi, sabōda wata rahama daga gare Mu, kuma daga wulākancin rānar nan. Lalle ne, Ubangijinka Shī ne Mai karfi, Mabuwāyi.

67. Sai tsāwa ta kāma wadanda suka yi zālunci, sai suka wāyi gari sunā guggurfāne a cikin gidājensu.

68. Kamar dai ba su zauna a cikinta ba. To! Lalle ne Samūdāwa sun kāfirce wa Ubangijinsu. To, Nīsa ya tabbata ga Samūdāwa.

قَالُوا يَصْلِحُونَا مَرْجُوا قَبْلَ هَذَا
أَتَهُمْ لَا يَعْمَلُونَ إِنَّا وَنَا أَنَا لَنَا
شَفَاعَةٌ مَمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ ﴿٧﴾

قَالَ يَقُولُ أَرْءَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِنْ
رَّبِّكُمْ وَإِنَّتُنِي مِنْهُ رَحْمَةٌ فَمَنْ يَنْصُرُ فِي
مِنَ اللَّهِ إِنَّ عَصَيْتُهُ فَهَا تَرِيدُونَيْ غَيْرَ
مَحْسِنٍ ﴿٨﴾

وَنَقَوْمٌ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ إِيمَانُهُ
فَذَرُوهَا تُكُلُّ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا
إِسْوَعُ فِي أَهْدِكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٩﴾

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ
ثَلَاثَةٌ أَيَّاً مِنْ ذَلِكَ وَعَدْعُونَ مَكْذُوبٌ ﴿١٠﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ أَمْرُنَا بِنَحْيِنَا صَلِحَّا وَالَّذِينَ
أَمْنَوْا مَعَهُمْ بِرَحْمَةِ مِنَّا وَمَنْ خَرَىٰ
يُؤْمِنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١١﴾

وَأَخْذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصِّحَّةُ فَأَصْبَحُوا
فِي دِيرِهِمْ جَاهِلِيَّةٍ ﴿١٢﴾
كَمَا أَنَّ لَهُمْ يَقْتُلُونَ فِيهَا أَلَا إِنَّ ثَمُودًا
كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بَعْدَ إِنْ شَمُودًا ﴿١٣﴾

69. Kuma hakīka, manzannin Mu sun je wa Ibrāhim da bushāra, suka ce, “Aminci”. Ya ce, “Aminci (ya tabbata a gare ku).” Sa'an nan bai yi jinkiri ba ya je da maraķi kawātacce.

70. Sa'an nan a lōkacin da ya ga hannyaensu bā su sāduwa zuwa gare shi (maraķin), sai ya yi kyāmarsu, kuma ya ji tsōronsu. Suka ce, “Kada ka ji tsōro, lalle ne mū, an aiko mu ne zuwa ga mutānen Lūdu.”

71. Kuma matarsa tanā tsaye⁽¹⁾. Ta yi dāriya. Sai Muka yi mata bushāra (da haihuwar) Is'hāka, kuma a bayan Is'hāka, Yākūbu.

72. Sai ta ce, “Yā kaitōna! Shin, zan haihu ne alhāli kuwa inā tsōhuwa, kuma ga mijīna tsōho ne? Lalle wannan, hakīka, abu ne mai ban māmāki.”

73. Suka ce, “Shin kinā māmaki ne daga al'amarin Allah? Rahamar Allah da albarkarSa su tabbata a kanku, ya mutānen babban gida! Lalle ne Shī abin gödewa ne, Mai girma.”

74. To, a lōkacin da firgita ta tafī daga Ibrāhīm, kuma bushāra tā je masa, yanā mai jayayya a gare Mu sabōda mutānen Lūdu!

75. Lalle Ibrāhīm, hakīka mai hakuri ne, mai yawan addu'a, mai tawakkali.

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلًا إِبْرَاهِيمَ بِالْبَشَرِيَّ قَالُوا
سَلَمًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَيْتَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ
حَيْذِرٌ^{٦٥}

فَلَمَّا رَأَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكَرُهُمْ
وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا
أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ قَوْمًا لُوطِ^{٦٦}

وَأَمْرَأَتُهُ رَقَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرَهَا
بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ^{٦٧}
قَالَتْ يَوْمَئِنَى إِلَيْهِ وَأَنَا عَجُورٌ وَهَذَا بَعْلِي
شَيْخًا إِنَّ هَذَا الشَّيْءُ عَجِيبٌ^{٦٨}

قَالُوا أَتَعْجِبُونَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَنِ اللَّهِ
وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ^{٦٩}

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنِ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ
الْبَشَرِيَّ يُجَدِّلُنَّافِي قَوْمًا لُوطِ^{٧٠}

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ حَلِيلٌ أَوَّلَهُ مُنْيِبٌ^{٧١}

(1) Matar Ibrāhīm Sārah tanā tsaye ga yi musu hidima, sai ta yi dāriyar māmāki, dōmin bākin sun ki cin abinci. Wadansu na fassarāwa – ta yi haila. Wannan bai dāce ba.

76. Ya Ibrāhīm! Ka bijira daga wannan. Lalle shi, hakīka, umurnin Ubangijinka ne ya zo, kuma lalle ne sū, abin da yake mai je musu azāba ce wadda bā a iya hanāwa.

77. Kuma a lōkacin da manzannin Mu suka je wa Lūdu, aka bāta masa rai game da su, ya kuntata rai sabōda su. Ya ce, “Wannan yini ne mai tsananin masīfa.”

78. Kuma mutānensa suka je masa sunā gaggāwa zuwa gare shi, kuma a gabāni, sun kasance sunā aikattāwar mūnānan ayyuka. Ya ce, “Yā mutānēna! Wadannan ‘yā’-yāna,⁽¹⁾ sū ne mafiya tsarki a gare ku. Sai ku bi Allah da takawa, kuma kada ku wulākantā ni a cikin bākīna. Shin, bābu wani namiji shiryaye daga gare ku?”

79. Suka ce, “Lalle, hakīka kā sani, bā mu da wani hakki a cikin ‘ya’yanka, kuma lalle kai hakīka, kanā sane da abin da muke nufi.”

80. Ya ce, “Dā dai inā da wani karfi game da ku, kō kuwa inā da gōyon bāya daga wani rukuni⁽²⁾ mai karfi?”

81. (Manzannin) Suka ce, “Yā Lūdu! Lalle mū, manzannin Ubangijinka ne. Bā zā su iya sāduwa zuwa gare ka ba. Sai ka yi tafiyarka a

يَابْرَهِيمَ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ وَقْدَ جَاءَ أَمْرٌ
رَبِّكَ وَلَأَنَّهُمْ إِنْتَهُمْ عَذَابٌ عَيْرَ مَرْدُودٍ ﴿٦﴾

وَلَمَّا جَاءَهُ رُسُلُنَا الْوَطَاسِيَّءَ بِهِمْ وَضَاقَ
بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧﴾

وَجَاهَهُ رَقَمْهُ بِهِرْعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ أَسْيَاعَاتٍ قَالَ يَقُولُهُ هَنُّلَّا بَنَانِي
هُنَّ أَظْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْرُونَ فِي
صَيْفِيَّ الَّيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٨﴾

قَالُوا لَقَدْ عِلِّمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ
وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نَرِيدُ ﴿٩﴾

قَالَ لَوْأَنَّ لِي كُوكُوفَةٌ أَوْءَأَوِي إِلَى رُكْنٍ
شَدِيدٍ ﴿١٠﴾

قَالُوا يَنْلُوُطْ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ
فَأَسْرِي بِأَهْلِكَ بِقِطْعَ مِنَ الْيَلِ وَلَا يَنْقُتُ

(1) 'Ya'yansa-yanā nufin mātan aurensu, dōmin kōwane Annabi uban al'ummarsa ne. Bā ya kamāta a ce wai yanā kirān mazan gari zuwa ga 'ya'yansa uku, dōmin bābu wata shari'a ta Allah, ga saninmu, wadda ta halatta haduwar maza biyu ko fiye da biyu a kan auren mace guda.

(2) Ya fadi haka dōmin bā shi da dangi a cikinsu. Daga gare shi ba a kuma aiko wani Annabi ba sai a cikin wadātar danginsa.

wani yankin dare da iyālinka, kuma kada wani daga gare ku ya waiwaya fāce mātarka. Lalle ne abin da ya sāme su mai sāmunta ne. Lalle wa'adinsu lōkacin sāfiya ne. Shin lōkacin sāfiya bā kusa ba ne?"

82. Sa'an nan a lōkacin da umur-ninMu ya je, Muka sanya na samanta ya zama na ḫasanta, kuma Muka yi ruwan duwātsu a kanta (kasar Lūdu) daga tabo cūrarre.

83. Alamtacce a wurin Uban-gijinka. Kuma ita (kasar Lūdu) ba ta zama mai nīsa ba daga azzālumai (Kuraishāwa).

84. Kuma zuwa ga Madyana (Mun aika) dan'uwansu⁽¹⁾ Shu'aibu. Ya ce, "Ya Mutānena! Ku bauta wa Allah. Ba ku da wani abin bautāwa fāce Shi, kuma kada ku rage mūdu da sikēli. Lalle nī, inā ganin ku da wadāta.⁽²⁾ Kuma lalle inā jī muku tsōron azābar yini mai kēwayēwa.

85. "Ya mutānēna! Ku cika mūdu da sikēli da ādalci, kuma kada ku nañasta wa mutāne kāyansu, kuma kada ku yi barna a cikin ḫasa kunā māsu fasādi.

86. "Falalar Allah mai wanzuwa ita ce mafi alhēri a gare ku idan kun kasance muminai, kuma ni bā mai tsaro ne a kanku ba."

١١
يَقْرِبُ
مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَأَتُكُمْ إِنَّهُ رَبُّ مُصِيبَتِهَا
أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصَّابِحُ الَّذِيْسَ الصَّابِحُ

فَلَمَّا جَاءَهُمْ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا
وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِيلٍ
مَنْصُوبِيْرُ
الظَّالِمِينَ بِعَيْدِ
مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنْ

* وَإِلَى مَدِينَتِ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَقُولُونَ
أَعْبُدُ وَاللهُ مَا أَكُورُ مِنْ إِلَهٍ عَيْرٌ وَلَا
تَنْقُضُوا الْمَكَيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي
أَرَكُمْ بِخَيْرٍ وَلِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطِ
وَيَقُولُ أَوْفُوا الْمَكَيَالَ وَالْمِيزَانَ
بِالْقِسْطِ وَلَا تَحْسُنُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ
وَلَا تَقْتُلُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِيْنَ
بِقَيْمَتِ اللهِ حِيرَ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِيْنَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِظِ

(1) Lārabāwa ne, sunā zaune a tsakānin Hijāz da Shām.

(2) Inā ganin ku a cikin wadāta: bā ku da bukātar rage wa mutāne kāyansu. Sabōda haka ku yi adalci ga mutāne wajen ciniki ya fi muku alhēri daga dūkiyar haram mai kārēwa kōme yawanta.

87. Suka ce, “Yā Shu'aibu! Shin sallarka ce take umurtar ka ga mu bar abin da ubanninmu suke bau-tāwa, kō kuwa mu bar aikata abin da muke so a cikin dūkiyoyinmu? Lalle, hakīka kai ne mai hakuri, shiryayye!”

88. Ya ce, “Ya mutānena! Kun gani idan na kasance a kan hujja bayyananniya daga Ubangijina, kuma Ya arzūta nī da arziki mai kyāwo daga gare Shi? Kuma bā ni nufin in sāba muku zuwa ga abin da nake hana ku daga gare shi. Bā ni nufin kōme fāce gyārā, gwarg-wadon da na sāmi dāma. Kuma muwāfaķāta ba ta zama ba fāce daga Allah. A gare Shi na dōgara, kuma zuwa gare Shi na wakkala.

89. “Kuma ya mutānena! Kada sāba mini ya dauke ku ga misālin abin da ya sāmi mutānen Nūhu kō kuwa mutānen Hūdu kō kuwa mutānen Sālihu ya sāme ku. Mutānen Lūdu ba su zama a wuri mai nīsa ba daga gare ku.

90. “Kuma ku nēmi Ubangi-jinku gāfara, sa'an nan kuma ku tūba zuwa gare Shi. Lalle Ubangi-jīna Mai jin kai ne, Mai nūna sōyayya.”

91. Suka ce, “Yā Shu'aibu! Bā mu fahimtar da yawa daga abin da kake fadī, kuma munā ganin ka mai rauni a cikinmu. Kuma bā dōmin jama'arka ba dā mun jēfē ka, sabōda ba ka zama mai daraja a gunmu ba.”

قَالُوا يَسْعِيبُ أَصْلَوْتُكَ تَأْمُرُوكَ أَنْ تَرْكَ
مَا يَعْبُدُ إِبْرَاهِيمَ وَنَجَّلَ فِي أَمْوَالِنَا
مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٦٧﴾

قَالَ يَقُولُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى سِرَّةِ
مِنْ رَبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَخْالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنْهَكُمْ
عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا إِلَاصْلَاحَ مَا سَلَطْتُ وَمَا
تَوَفَّقْتُ إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ وَكُلُّتُ وَإِلَيْهِ أُنْبِتُ ﴿٦٨﴾

وَيَقُولُ لَا يَجِدُونَكُمْ شَقَاقًا إِنْ يُصِيبُكُمْ
مُثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمًا تُؤْجِي أَوْ قَوْمًا هُوَدٍ أَوْ قَوْمًا
صَلَاحٍ وَمَا قَوْمٌ لُوطٌ فِي نَكُورٍ بَعِيرٍ ﴿٦٩﴾

وَاسْتَغْفِرُ أَرْبَكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيَّ إِذَا
رَفِ رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٧٠﴾

قَالُوا يَسْعِيبُ مَانَفَةً كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ
وَإِنَّا لَمَرِيكَ فِي نَاصَاصَعِيقًا وَلَا رَهْطُكَ
لَرْجَمَنَكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٧١﴾

92. Ya ce, "Ya mutānena! Ashe, jama'āta ce mafi daraja a gare ku daga Allah, kuma kun rikē Shi a bāyanku abin jefarwa? Lalle ne Ubangijīna Mai kēwayēwa ne ga abin da kuke aikatāwa.

93. "Kuma ya mutānena! Ku yi aiki a kan hālinku. Lalle nī mai aiki ne. Da sannu zā ku san wāne ne azāba zā ta zo masa, ta wulakanta shi, kuma wāne ne makaryaci. Kuma ku yi jiran dāko, lalle ni mai dāko ne tāre da ku."

94. Kuma a lōkacin da umurnin Mu ya je, Muka kubutar da Shu'aibu da wadanda suka yi īmāni tāre da shi, saboda wata rahama daga gare Mu. Kuma tsāwa ta kama wadanda suka yi zālunci. Sai suka wāyi gari guggurfāne a cikin gidājensu.

95. Kamar ba su zaunā ba a cikinsu. To, halaka ta tabbata ga Madyana kamar yadda Samūdāwa suka halaka.

96. Kuma hakīka Mun aiki Mūsā da āyoyin Mu, da dalīli bayyananne.

97. Zuwa ga Fir'auna da majalisarsa. Sai suka bi umurnin Fir'auna, amma al'amarin Fir'auna bai zama shiryayye ba.

98. Yanā shūgabantar mutānensa a Rānar Kiyāma, har ya tuzgar da su a wuta. Kuma tir da irin tuzgāwarsu.

99. Kuma aka biyar musu da la'ana a cikin wannan dūniya da

قَالَ يَقُولُ أَرْهَطْتِي أَعْزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
وَأَخْذَنْتُمُوهُ وَرَأَيْتُمْ طَهْرَيْتُ إِنَّ رَبَّ
بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٦﴾

وَلَقَوْمٍ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي
عَمِيلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ
يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِيبٌ وَأَرْتَقُبُوا إِنِّي
مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿١٧﴾

وَلَمَاجَاهَ أَمْرَنَا بِجَهَنَّمَ شَعِيبًا وَالَّذِينَ
إِمْنَوْا مَعَهُ وَرَحْمَةً مَنَا وَأَخْدَتِ
الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوْا حُوْافِ
دِيْرٍ هُرْجَاتِمِينَ ﴿١٨﴾

كَانَ لَمْ يَغْنُوْا فِيهَا أَلَا بَعْدَ الْمَدِينَ كَمَا
بَعَدَتْ نَمُودُ ﴿١٩﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِعَايِتَنَا وَسُلَطْنِ مُمِينٍ ﴿٢٠﴾

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلِيْلَيْهِ فَأَتَبَعَوْا أَمْرَ فِرْعَوْنَ
وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٢١﴾

يَقْدُمُ قَوْمٌ وَتَوْرَمَ الْقِيمَةُ فَأَوْرَدَهُمُ
النَّارَ وَبَئْسَ الْوِزْدُ الْمُوْرُوذُ ﴿٢٢﴾

وَأَتَيْعُوْا فِي هَذِهِ لَعْنَةَ وَتَوْرَمَ الْقِيمَةِ

Rānar Kiyāma. Tir da kyautar⁽¹⁾ da ake yi musu.

100. Wancan yanā daga lābāran alkaryōyi. Munā bā ka lābārinsu, daga gare su akwai wanda ke tsaye da kuma girbabbe.⁽²⁾

101. Kuma ba Mu zālunce su ba, amma sun zālunci kansu, sa'an nan abūbuwan bautawarsu wadanda suke kiran su, baicin Allah, ba su wadātar musu kōme ba a lōkacin da umurnin Ubangijinka ya je, kuma (gumākan) ba su kāra musu wani abu ba fāce hasāra.

102. Kuma kamar wancan ne kāmun Ubangijinka, idan Ya kāma alkaryōyi alhāli kuwa sunā māsu zālunci. Lalle kamūnSa mai radadi ne, mai tsanani.

103. Lalle ne a cikin wancan akwai āyā ga wanda ya ji tsōron azābar Lāhira. Wancan yini ne wanda ake tāra mutāne a cikinsa, kuma wancan yini ne abin halarta.

104. Ba Mu jinkirta shi ba fāce dōmin ajali fidāyayye.

105. Rānar da za ta zo wani rai ba ya iya magana fāce da izninSa. Sa'an nan daga cikinsu akwai sha-kīyyi da mai arziki.

106. To, amma wadanda suka yi sha-kāwa, to, sunā a cikin wuta. Sunā māsu kārā da shēka a cikinta.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرْآنِ نَقْصُهُ عَلَيْكَ
مِنْهَا قَاتِلٌ وَحَسِيدٌ ﴿١﴾

وَمَا أَظْلَمُتُهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
فَمَا أَغْنَتَ عَنْهُمْ إِلَهُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَهُمْ رِبِّهِمْ وَمَا
رَأَدُوهُمْ عَلَيْهِ تَشَيَّبُ ﴿٢﴾

وَكَذَلِكَ أَخْذُرِيَّكَ إِذَا أَخْذَ الْقُرْآنَ وَهِيَ
ظَلِيمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ وَآتَيْمُ شَدِيدٌ ﴿٣﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لِآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ
ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ
مَسْهُودٌ ﴿٤﴾

وَمَا نُؤْخِرُهُ إِلَّا لِأَجْلٍ مَعْدُودٍ ﴿٥﴾

يُوَمَ يَوْمٌ لَا تَكُونُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ
شَقِيقٌ وَسَعِيدٌ ﴿٦﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي الْأَنَارِ لَهُمْ فِيهَا زَفَرٌ
وَشَهِيقٌ ﴿٧﴾

(1) Kyautar la'ana ita ce wadda ake la'antar su da ita a dūniya da Lāhira.

(2) Daga nan zuwa karshen sūra ta'alīki ne dōmin farkarwa. Mai tsayi – watau tana nan tsaye, alāmōminta ba su bāce ba, kuma akwai wadanda suka halaka kamar karan da aka girbe.

107. Suna madawwama a cikinta, matukar sammai da kasa sun dawwama, fāce abin da Ubangijinka Ya so. Lalle Ubangijinka Mai aikatāwa ne ga abin da Yake nufi.

108. Amma wafanda suka yi arziki, to, sunā a cikin Aljanna sunā madawwama, a cikinta, matukar sammai da kasa sun dawwama, fāce abin da Ubangijinka Ya so. Kyauta wadda bā ta yankēwa.

109. Sabōda haka kada ka kasance a cikin shakka daga abin da wadannan suke bautawa. Bā su wata ibāda fāce kamar yadda ubanninsu ke aikatāwa a gabani. Kuma hakīka Mū, Māsu cika musu rabonsu ne, bā tāre da nakasāwa ba.

110. Kuma hakīka, Mun bai wa Mūsā littāfi, sai aka sābā⁽¹⁾ wa jūna a cikinsa. Kuma bā dōmin wata kalma wadda ta gabāta daga Ubangijinka ba, hakīka, dā an yi hukunci a tsakāninsu. Kuma hakīka, sunā a cikin wata shakka, game da shi, mai sanya kōkanto.

111. Kuma lalle, hakīka, Ubangijinka Mai cika wa kōwa (sakamakon) ayyukansa ne. Lalle Shī, Mai kididdigewa ne ga abin da suke aikatāwa.

112. Sai ka daidaitu⁽²⁾ kamar yadda aka umurce ka, kai da wa-

خَلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ
إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَالٌ لِمَا
يُرِيدُ ﴿٦﴾

* وَأَمَّا الَّذِينَ سُعدُوا فِي الْجَنَّةِ خَلِدِينَ
فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا
مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءً غَيْرَ مَجْدُوذٍ ﴿٧﴾

فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مَمَّا يَعْبُدُ هُؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ
إِلَّا كُمَا يَعْبُدُهُ أَبَا وَهُمْ مِنْ قَبْلٍ وَإِنَّا
لَمُوْفُهُرٌ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ مَنْفُوسٍ ﴿٨﴾

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَأَخْتَلَفَ
فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ
بِهِمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٌ ﴿٩﴾

وَإِنْ كُلَّا لَمَّا يَوْقِسُهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُ
بِمَا يَعْمَلُونَ حَيْرٌ ﴿١٠﴾

فَأَسْتَقْمِرْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا

(1) Yahūdāwa sun sāba wa jūna a cikin littattafan da aka bai wa Mūsā. To, kū Musulmi kada ku bi hanyarsu, har ku sāba wa Allah, har abin da ya sāme su ya sāme ku.

(2) Wannan āyā tanā hana dukan bidi'a a cikin addini. Tun da ba a yarda Annabi ya kara ra'ayinsa ba sai dai ya bi umurnin Allah kamar yadda Ya yi umurnin, kuma haka ne Ya umurci wanda ya bi Annabi. Sabōda haka mai sāba wa umurnin Allah da kāri ko ragi, bā ya cikin mabiyan Annabi, tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi.

danda suka tūba tāre da kai, kunā bā māsu kētara haddi ba. Lalle Shī, Mai gani ne ga abin da kuke aikatāwa.

113. Kada ku karkata⁽¹⁾ zuwa ga wadanda suka yi zälunci har wuta ta shāfe ku. Kuma bā ku da wadansu majibinta baicin Allah, sa'an nan kuma bā zā a taimake ku ba.

114. Kuma ka tsai da salla a gēfe guda biyu na yini da wani yanki daga dare. Lalle ne ayyukan kwarai sunā kōre mūnānan ayyuka. Wan-can⁽²⁾ ne tunātarwa ga māsu tunāwa.

115. Kuma ka yi haƙuri. Allah bā Ya tōzartar da lādar māsu kyautatāwa.⁽³⁾

116. To, don me māsu hankali ba su kasance daga mutānen kar-nōnin da suke a gabāninku ba, sunā hani daga barna a cikin ƙasa? Fāce kadan daga wanda Muka kubutar daga gare su (sun yi hanin). Kuma wadanda suka yi zälunci suka bi abin da aka ni'imtar da su a cikinsa, suka kasance māsu laifi.

117. Kuma Ubangijinka bai kasance Yanā halakar da alkaryu sa-

تَطْعَمُوا إِنَّهُ وَيَمَانَعُ الْمُعَمَّلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١﴾

وَلَا تَرْكُنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمْ
النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
أُولَئِكَ إِنَّمَا تُنَصِّرُونَ ﴿١٢﴾

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرِيقَ النَّهَارِ وَزُلْفَاقَانَ
إِلَيْلٌ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبُنَّ الْسَّيِّئَاتِ
ذَلِكَ ذِكْرٌ لِلَّذِكْرِينَ ﴿١٣﴾

وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولَأُو
بَيْتَةٍ يَنْهَا نَهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا
قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَأَتَّبَعَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا مَا أَتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١٥﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهَلِّكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ

(1) Ba ya halatta ga Musulmi ya karkata zuwa ga kāfirai kamar yadda bā ya halatta ya karkata a cikin addininsa. Wannan shī ne babban makāmi a kan mākiya.

(2) Tsayar da sallōli farillai tāre da Līman a cikin masallatai shī ne zikiri ga mai sonzikirin gaskiya. Ayyukan kwarai sunā shāfe miyāgu.

(3) Haƙuri a kan ibāda wājibi ne, haka kuma kyautatāwa, wātau shī ne yin kōwane aiki na ibāda tsantsa kamar salla kō na ma'amala kamar ciniki da aure, dōmin Allah kawai. A yi wa wannan fanni na biyu sūna da "Tasawwuf", bidi'a ne dōmin bai taho daga Sunna ba. Asalinsa "theosophy" daga lugar Ajam, ma'anarsa nēman hikima ta Allah a hālin kēbance kai a cikin kadaita da wasu aikace-aikace na ibāda, kamar girka ga 'yanbōri.

bōda wani zālunci ba, alhāli mutānensu sunā māsu gyārāwa.⁽¹⁾

118. Kuma dā Ubangijinka Ya so, dā Yā sanya mutāne al'umma guda. Kuma bā zā su gushe ba sunā māsu sābā wa jūna.

119. Sai wanda Ubangijinka Ya yi wa rahama, kuma dōmin wannan⁽²⁾ ne Ya halicce su. Kuma kalmar Ubangijinka “Lalle ne zā Ni cika Jahannama da aljannu da mutāne gaba daya” ta cika.

120. Kuma dūbi dai Munā bā da lābāri a gare ka daga lābarun Mazzanni, abin da Muke tabbatar da zuciyarka da shi. Kuma gaskiya ta zo maka a cikin wannan, da wa'azi da tunātarwa ga māsu īmāni.

121. Kuma ka ce wa wadanda bā su yin īmāni, “Ku yi aiki a kan hālinku, lalle mū māsu aiki ne.”

122. “Kuma ku yi jiran dāko, lalle mu māsu jiran dāko⁽³⁾ ne.”

123. Kuma ga Allah gaibin sammai da kasa yake. Kuma zuwa gare Shi ake mayar da dukan al'amari. Sabōda haka ku bauta Masa kuma ku dōgara a kanSa. Kuma Ubangijinka bai zama Mai gafala daga abin da kuke aikatāwa ba.

وَأَهْلَهَا مُضْلِّوْنَ ﴿١٧﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا
يَرَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١٨﴾

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ فَوْتَمَتْ
كَلِمَةُ رَبِّكَ لِأَمْلَانَ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَأَنَّاسٍ أَجْمَعِينَ ﴿١٩﴾

وَكُلَّ نَفْسٍ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا شَرِّبَ
يُدْهِ فَوْدَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ
وَذَكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانِكُمْ
إِنَّا عَمِلْنَا
﴿٢١﴾

وَاتَّظِرُوا إِنَّا مُنْتَظَرُونَ

وَلِلَّهِ عِنْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ
الْأَمْرُ كُلُّهُ فَأَعْبُدُهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ
يُغَفِّلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

(1) Wannan āyā da ta sama da ita sunā nūna muhimmancin wa'azi a cikin kōwane hāli na al'umma, dōmin tsarēwar zamanta al'umma.

(2) Allah ya halicci mutāne da hālāye dabam-dabam dōmin su sāba wa jūna.

(3) Ku yi jira ku gani wāne ne zai ci nasara; mū da muka bi umurnin Allah, kō kuwa ku da kuke bin zuciyoyinku. Ākiba dai tanā ga māsu ta'kawa. Allah ya tabbatar da mu a kan binSa a kan ta'kawa. Amin.